

правил. Різноманітні «дорослі» ролі засвоюються не одразу й не одночасно. Молоді люди намагаються підкреслити свою самостійність у виборі та прийнятті рішень, однак цей вибір нерідко здійснюється імпульсивно. Вони болісно сприймають обмеження самостійності, критику їх необдуманих рішень.

Варто зазначити, що кожен фах, кожна спеціальність диктує свої особливості, власну специфіку, яка закономірно відображається в особливостях формування та результуючих характеристиках професійної ідентичності, специфіці переживання криз формування професійної ідентичності.

Особливо важливим, на наш погляд, є той факт, що ускладнений перебіг розвитку професійної ідентичності часто виступає причиною дисгармонійного розвитку особистості на певному етапі загалом. Адаже професійна ідентичність є надзвичайно важливою складовою ідентичності особистості, вона часто розглядається як основа сенсу життя зрілої особистості, як складова структури образу світу, як запорука ефективного виконання життєвих завдань та досягнення певного стилю життя. Тож сформована професійна ідентичність сприяє досягненню статусу зрілої ідентичності та зрілої особистості.

Зорій Н.І.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ ВИХОВАННЯ

*Кафедра психології та філософії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Необхідність розробки нової моделі освіти, яка б забезпечила не тільки розвиток особистості інформаційного суспільства, але й усвідомлення катастрофічної руйнації людиною навколишнього середовища не тільки в плані техногенних катастроф, а й духовного занепаду.

Аналіз навчально-методичної та психолого-педагогічної літератури виявляє певну закономірність щодо викладання навчальних дисциплін у вищій школі, зокрема: «знати, вміти і навчитись» та необхідний перелік професійних компетентностей, які своєю чергою мають забезпечити в майбутньому професійну реалізацію. Разом з тим багато викладачів вищої школи нарікають на те, що у студентів майже відсутня мотивація до навчання і формувати її навіть обдарованим педагогам надзвичайно важко. Насамперед варто зазначити, що здобуття освіти передбачає особистісне зростання, а прагматична освіта, яка має на меті формувати професіоналів приречена, оскільки не забезпечує його. Відсутність нової системи цінностей інформаційного суспільства визначило моральну проблему, оскільки етичні принципи, перенесені з ХХ століття, є радше декларативними, і тільки догматизують мораль, аніж формують основні життєві правила, які б забезпечили розвиток людини та її існування в епоху високих інформаційних технологій.

Нині необхідно сформувати громадську і наукову думку щодо інтегрального бачення людини, а не тільки через призму її професійних якостей, адже технології змінюються так стрімко, що висококласний фахівець не здатний до самоосвіти і самовдосконалення, швидко втрачає свою перевагу на ринку професій. Всебічно розвинена особистість – головне надбання сучасного суспільства. Освіта не може бути засобом адаптації чи виживання, оскільки формується на психології «заробітчанства» випускника вишого навчального закладу, який отримавши якісні «знання, уміння і навички» вирушає туди, де вони більше оплачуються. Втрачає держава і людина, оскільки змушена існувати в чужому для себе соціумі і навіть зовнішній комфорт не зможе зменшити внутрішні психологічні проблеми, пов'язані з життям в іншій країні. Нинішня ситуація інколи спонукає людину шукати додаткові резерви для адаптації в умовах нинішнього природного середовища, екологічно несприятливого. Часто-густо у нестримній жадобі до накопичення матеріальних благ сучасна людина порушує правила співжиття, свідомо нищить природу, забуваючи про те, що є її частиною. Чи можна сказати те, що дана ситуація ґрунтується на виживанні людини? Безперечно, що ні, оскільки «тваринний» спосіб життя це передбачає, а людський – осмислене життя в суспільстві, яке мало б забезпечити її інтегральну цілісність, включаючи формування моральних та духовних цінностей.

Любіна Л. А.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЖИТТЄВОЇ КРИЗИ ОСОБИСТОСТІ

*Кафедра психології та філософії
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Нова соціальна ситуація в нашій країні, що пов'язана з ускладненням та загостренням соціальних конфліктів, зниженням рівня соціально-економічного благополуччя та загального рівня життя, втратою звичних стереотипних цінностей та установок, викликала масове збільшення емоційної напруги, яка виявляється в зростанні рівня загальної тривожності, масовій появі таких переживань, як самотність, відчуженість, відсутність сенсу життя, невпевненість, страх за майбутнє та багато іншого. У зв'язку із цим велика кількість дослідників різних наук все частіше виявляють інтерес до питань якості життя людини, особливостей її особистісного становлення в кризових періодах її життя.

Метою нашої роботи було здійснити теоретичний аналіз проблеми життєвої кризи особистості, її ролі та значення для людини, вікових особливостей протікання криз в процесі життєвого шляху особистості, що представлена в сучасній науковій та науково-методичній літературі.